

Bilag.

I.

Nationalmuseet:

2. Afdeling.

Den danske Samlings historiske Del.

København, den 13. Marts 1917.

Som Svar paa Ministeriets Skrivelse af 12. ds., Brev Nr. 2016, om de af Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Bygningsfredning udbedte Oplysninger undlader jeg ikke ved Fremsendelsen af de ønskede Lister over Bygninger, der formenes at blive inddraget under Lovens Omraade, tjenstlig at udtale følgende:

Selv om det for en enkelt Købstads (Ribes) Vedkommende samt for henved en halv Snes Herregaarde vil være nødvendigt at foretage en Revision paa Stedet, har det dog i det hele og store været muligt for Museet paa Grundlag af det Materiale, der fandtes i dets Arkiv, og dets Embedsmænds personlige Viden at udarbejde Fortegnelsen over de Bygninger, der efter dets nøje overvejede Skøn maa henføres til Klasse A. Foruden et lille Antal Mindesmærker i Ordets snævraste Betydning omfatter denne i alt 415 Bygningskomplekser, Enkeltbygninger, Bygningsdele og historiske Fæstningsværker, af hvilke 125 tilhører Stat og Kommune eller i Forvejen er beskyttede ved Fredlysning under Nationalmuseet. De fordeler sig saaledes:

Landet: 142, deraf 8 under sidstnævnte Kategori,

Provinskøbstæder: 171, deraf 72 under sidstnævnte Kategori,

København og Frederiksberg: 102, deraf 45 under sidstnævnte Kategori.

Anderledes stiller Sagen sig overfor Klasse B. Allerede for Landets Vedkommende hviler den fremsendte Liste paa et ulige løsere Grundlag end den tilsvarende A-Liste, og for en Række navnlig jyske Købstæder er det umuligt at udarbejde den paagældende Liste, forinden en i det kommende Foraar planlagt Gennemfotografering af vedkommende Byer har fundet Sted. For dog at give en Forestilling om Arten og Antallet af de paagældende Bygninger har man derfor udarbejdet Lister over enkelte Byer i de forskellige Landsdele, der kan tjene til Prøve. For Hovedstadens Vedkommende vil Udarbejdelsen af B-Listen kræve en ret betydelig Tid og er derfor blevet opgivet for ikke at forsinke Besvarelsen.

Med Hensyn til de Principper, efter hvilke en Bygning er blevet henført til den ene eller den anden af de to Lister, har naturligvis i første Række vedkommende Bygnings større eller mindre *arkitektoniske Værdi* været det afgørende. Alene af den Grund maatte en meget betydelig Del af vore Herregaarde være selvskrevne til Optagelse paa Liste A, ligesom det, hvis Lovens Hensigt skulde naas, var nødvendigt paa denne at opføre de smukkeste Eksempler paa de for vor borgerlige Bygningskunst saa typiske Bindingsværksgaarde fra 16. og 17. Aarhundrede samt paa de store, grundmurede Adelspalæer og Købmandsgaarde fra